

'18', zes eeuwen geschiedenis
van Goes.

Het Goese bodemarchief is een afspiegeling van het verleden van Goes. Daarom mag in deze expositie ook archeologie niet ontbreken.

De afgelopen jaren zijn in Goes archeologische artefacten opgegraven die een weerslag vormen van zes eeuwen stad. Een selectie daarvan of een typisch voorbeeld ziet u in deze presentatie en de vitrine.

XVII 1418

XVII 1518

Kinderschoen van Steengoed. (15de-16de eeuw)

Deze kinderschoen van Steengoed is afkomstig uit het Duitse Rijnland. Typisch aan dit aardewerk is dat het na bakken heel erg hard is. Als het breekt dan ontstaan scherpe breuken als bij glas en steen. Vandaar de naam steengoed. Waarvoor deze schoen gebruikt is weten we niet. Wellicht is het de onderkant van een spaarpot of een glas. De exacte functie zullen we nooit te weten komen omdat het hier een uniek exemplaar betreft.

XVII 1618 III

Italiaans Majolica bord. (1575-1650)

Dit aardewerken bord is van zogenaamd Majolica gemaakt. Majolica is een verbastering van *Mallorca* een eiland dat in de Middeleeuwen bekend stond om haar majolica productie. Dit stuk komt uit Italië. Hier werd vooral in de 16de en 17de eeuw veel majolica geproduceerd. De vondst van dit bord in Goes geeft aan dat er handelscontacten bestonden.

XVII 1718 III

Bord van roodbakken aardewerk. (1718)

Slechts zelfden geeft aardewerk een datering tot op het jaar. Dat is anders bij dit bord van roodbakkend aardewerk. Hierop staat het jaartal 1718 vermeld. Dergelijke borden werden gemaakt ter gelegenheid van speciale gebeurtenis. Welke dat in dit geval is zullen we jammer genoeg nooit meer achterhalen.

XVIII
1818

Drinkglas (Prins van Oranje).

1800-1825

De productie van glas is al eeuwen oud. Het wordt in archeologische opgravingen dan ook regelmatig aangetroffen. Dat een voorwerp compleet of archeologisch compleet wordt aangetroffen gebeurt echter zelden. Dat gebeurde echter wel in Goes bij de opgraving bij de Prins van Oranje.

XVII
1918

Bronwaterflessen en Bajonet. (Begin 20ste eeuw)

- Eind 19de en begin 20ste eeuw wordt de waarde die aan schoon drinkwater wordt gehecht steeds groter. Bij dat steeds groter belang hoort ook de opkomst van de zogenaamde bronwaterfles. Dit massaproduct wordt veel teruggevonden bij opgravingen. De vraag blijft toch altijd een beetje waarom ze zoveel lijken op flessen waarin tegenwoordig nog jenever wordt verkocht?

Bronwaterflessen en Bajonet. (Begin 20ste eeuw)

De uitvinding van de bajonet dateert al uit het einde van de 17de eeuw en is waarschijnlijk Frans van oorsprong. Aan het begin van de 20ste eeuw worden bajonetten in massaproductie gemaakt om te gebruiken op het slagveld. In Nederland worden ze niet vaak teruggevonden in archeologische contexten. Omdat ze typisch zijn voor deze periode toch een exemplaar in de vitrine.

XVIII
2018

‘Romeinse kruik’ (21ste eeuw)

Dat niet alles is wat het lijkt en dat veel mensen oude voorwerpen aantrekkelijk vinden blijkt wel uit deze kruik. Op het eerste gezicht lijkt het een Romeinse kruik. De pokken op de buitenkant doen veronderstellen dat het hier om een oud voorwerp gaat. Toch is niet minder waar. Het gaat hier om een kruik van slechts enkele jaren oud. Lees voor het hele verhaal het artikel op de volgende slide.

Amfoor gevonden

UIT DE ZEEUWSE KLEI

HENK HENDRIKSE

Tweewekelijkse rubriek over archeologische vondsten in Zeeland door Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland (SCEZ).

In het najaar van 2002 werd op het archeologisch depot van de SCEZ tot ieders verassing een gave amfoor binnengebracht. In amforen werden meestal vloeistoffen opgeslagen, bijvoorbeeld olijfolie of wijn. Maar er werd ook wel graan in vervoerd of opgeslagen. Amforen komen in het Zeeuwse voor vanaf de Romeinse tijd tot de achttiende en zelfs de negentiende eeuw. Het binnengebrachte exemplaar was aan de vorm te zien Romeins. Het voorwerp bracht de aanwezige wetenschappers onmiddellijk in extase. Immers, Romeinse amforen kenden we in het depot alleen van scherven. Het voorwerp was overdekt met pokken en had duidelijk geruime tijd in het water gelegen. Dat bleek ook uit het verhaal van de vindsters. Bij een schoonmaakbeurt van de jachthaven van Kamperland op Noord-Beveland waren alle aangetroffen losse touwtjes verwijderd. Toen één van deze touwtjes werd opgehaald, bleek deze kruik eraan vast te zitten. De vindsters lieten de amfoor onderzoeken door de Middelburgse specialisten. Er was immers een belangrijke Romeinse vindplaats in de omgeving van Kamperland: Colijnsplaat ofwel de havenplaats Ganuenta, bekend van de verering van de inheems-Romeinse, 'Zeeuwse' godin Nehalennia omstreeks 200 na Christus. De amfoor was daar waarschijnlijk vandaan gekomen, en moest door duikers tijdelijk in de jachthaven verborgen zijn vanwege de illegaliteit van hun vondst.

Helaas: onderzoek wees al snel uit dat het hier om een 'nepper' ging. De amfoor was vermoedelijk bij een tuincentrum gekocht en daarna geruime tijd in het water gehangen om voldoende aanslag en andere ouderdomskenmerken te verkrijgen. Maar nét echt!